

N° 48.

Mahjas Weefis.

1883.

Ar pascha wifuscheļiga augsta Keisara weleschanu.

28. gada-

gahjums.

Maksa ar peesubstīšanā par pasi:
Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 t.
Ar Peelikuma: par gadu 1 " 60
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25
Ar Peelikuma: par 1/2 gadu " 85

Maksa bez peesubstīšanas Rīgā:
Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 t.
Ar Peelikuma: par gadu 1 " " 90
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu " " 55

Mahjas Weefis teel isdota festdeņam no plkst. 10 saļot.

Maksa par flubinaschanu: par weenas slejas smalku rakstu (P-ri)-rindu, jeb to weetu, to labā rinda eņem, maksa 8 lap.

Redakcija un eļpebijija Rīgā, Ernst Plates biļšdu- un graņmatu-bru- laimā un burtu-lectūme pee Pēštera baņizās.

Mahjas Weefis isnahk weentēis pa nedēķu.

Rabbitas. Jaunahs siņas. Telegrafa siņas. — Ēļšāsemēļ siņas: Bar sirgu saļšibahm. Trichinēļ. No Beswainēs. Schenbergā. Is Bilandes apgabala. Jelgawa. Talsi un Talsneēļi. Is Rosenfeldēs. Peterburgā. Maskawa. Samaras gubernā. Zeļeja. Rostowa pee Dowa. Drenburgā. — A b r i e m ēļ siņas: Bahzija. Itālija. — Baur lahpēem lihpseļeem ir muļšu semlojēem japazēļās. — P e e l i k u m ā: Lauptaju starpā. Rā Chartowas pilsehtā zēļseļēļ. Groubi un seēti.

Jaunahs siņas.

Widsemes wijegubernators 22. nowembri us diwi nedēķahm atwatināts us Kalugas gubernu.

Rīga. No treschdeenas saļtot šē eestah- jušēes pilniga seema.

Pirmā Weischudambja eelā, pee ba- rona Diesenhaušena nama buhwēs, strahd- neēļs, Turaidas semneēļs Peteris Holzma- nis, zaur ne-usmanibu nokrita no stataschahm un pahrlausahs labo kaķju.

Treschdeenu preeļsch pusdeenas ap plkst. 1/2 10, pilsehtās leelā Kaleju-eelā, fabrauzā wezaku, strahdneeku kaķrtas seewinu, bet ee- wainojums nebij stīpris. Gedsehruschos pre- tēķu fuhrmani tuhlin apzeētinaja.

„Naudas maiš“ is Kalifornijas mupat lai- mīgi is Amerikas, pirms weļ uhdeni naw aissaluschī, pee mums atzelojis, un buhs re- dsams rihtwalar, plkst. 7 walarā, Rīgas Latw. teatri. Schis kreetnais weefis jaw diwas reišas muļšu teatra publiku laipni apzeemojis un katru reiš few jaunus drau- gus un zeēnitajus eemantojis. Zerams, ka ari schoreiš netruhts wezu draugu, bet ari jaunu, sweschineeku, kas sinkahrigi nonahls Rīg. Latw. beedr. namā us skatuwes apbri- not scho brihwās Amerikas leelo „Naudas maišu.“

Schejeenes Bahzu dseedaschanas beedriba „Liedertafel“ fwineja zetortdeen sawus 50 gadu pastahwešchanas swēhtkus. 1833. g. 24. nowembri dibinata, wina ir pirmā dsee- daschanas beedriba Baltijā un tadeht wifahm zītahm tahdahm beedribahm par mahti us- skatama.

No Lipstu muišas. Gluhdu baņizā okto- bra beigās kaķds nedarbis bija nakti pa drehskambara logu eelahpis eelšā un tur isdsehris trihs buteles baņizas wihna un is- bahrstijis Deewa-maiši no kastites. (B. W.)

Terbata. „Heimath“ stahsta, ka ir Ter- batas Kreemu skolotaju feminārā Bahzu walodas mahziba topot atmehta un winas weētā tilšot eewesta Latweeschu walodas mahziba.

Peterburgā, kā tureenes awises sino, skaištā

Leuchtenbergu pils, pee Nikolaja platscha, tikuse pahrdota kaķdai akziju beedribai, kas nodomajuse tur eetaistit kauschu teatri, ma- gasinas u. t. t. Pils pahrdota par 2,800,000 rubleem.

Zeku ministerija isstrahdajuse jaunus no- fazijumus par 4. klases pasascheeru biletu eewešchanu us krona dsēļszēleem. Schee nofazijumi ari tilšot eeteikti wifahm pri- watdsēļszēļu waldehm, kuras bauda waldi- bas garantiju.

Sarkanā kusta beedribas wirswaldes kaķē schim brihšam atrodahs 1,973,368 r. 29 t.

Wologdas gubernā, Gerasowezas aprinkī, kā „Rusl. Kuv.“ sino, kaķds muišas ih- paschneēļs pret labibas-tahrpeem, kas tur daschureiš seemas-sehju breesmīgi isposta, at- radis schahdu lihpseļli. Behrnajā rudent, kaķ seemas-sehja jaw bijuse sadihguse un kaitigeē tahrpi ari saļkuschī rahditeēs, winsch no mescha lizis weht fludru puhlus un is- kaisit ar wifahm fludrahm us rudsu lauka. Studras strahdajuschas til nadsigi ar kaitigo tahrpu ehšchanu, ka pagalam tikuschī isdel- deti un G. kungs schini pawasara peedsh- wojis par daudš gadeem bagataku planju.

Wladimiras aprinka teesa 4. un 5. nowem- bri spreēda par 65 semneēleem no Griščklas un Sawinskās zeemeem, Sudogdas aprinkī, kas bij apfuhdsēti deht patwaligas mescha ziršchanas muišas-ihpaschneēzes Druschinas robeschās. Wišī apfuhdsētee bij atnahkuschī, tā ka teesas saļle no teem ween bij pilna. Paschi buhdami bes mescha, wini aismiruschī, ka otra ihpaschums naw aisteekams un no- zirtuschī paschi us sawu galwu 23 desētinās minetai muišas-ihpaschneēzei peederigā me- scha. Teesa nospreēda, ka wainigajeem ka- tram jamalsa pa 600 rbl. un muišas- ihpaschneēzei Druschininai jadabon par no- zirsto meschu 65,464 rubli skahdes atlihdsi- najuma.

Poneewescha. No tureenas „Ztg. f. St. u. L.“ pasneēds schahdu sinojumu: Preeļsch pahri nedēķahm kaķda bagata Schihdeete no Poneeweschus brauzā us Wiknu, radus ap- meklet. Brauzot wina eepasinahs ar kaķdu sweschu kundsi. Wiknā nonahkuse, Schih-

deete teel no sweschās kundses usaizinata, lai wina pee schihš paleekot pa nakti. Schi ari usaizinajumu ar preeku peenem. Bet otrā rihtā noschehlojamā Schihdeete reds, ka- dās rokās nahkuse. Pasuduschī bija winas selta aufskari, gredseņi un aprōtēķi, winas zeta soma ar 400 rubteem un bagaschās biketi un ari sawu kaķchoku. Nabaga Schih- deete ais pahrbihšchanahs pasauđeja sawu walodu. Sweschā kundse, pee kuras Schih- deete par nakti bija pahrgulejuse, tika at- saukta, kaķ wairak sweschneeku bija sanah- kuschi, no schi notikuma dsērdedami. Wina proti sweschā kundse) isteiza, ka wina mi- neto Schihdeeti jaw dsēļszēkē bes wifas mantas atraduse un is schēhlfirdibas tai de- wuse naktismahju. No Schihdeetes, kas sawu walodu bija saudejuse, ar raksteem til daudš isdabuja, ka wina sauzot R. R. un esot is Poneeweschās. Nu nolaida us tureenas pa telegrafu siņas. Winas bagascha (zetotaja manta) bija ari pret nosagto bagaschās sihmi isnēmta. Melaimigā tagad pilnigi sawu prahtu saudejuse. Sweschai kundsei nēla newar peerahdit, tapehž ka naw leezineeku.

Is schi behdigā atgadijuma atkal redsams, ka pa dsēļszēķu brauzot newajaga nekahdā drausibā eelaišteēs ar swescheem zilwekeem.

Telegrafa siņas.

Peterburgā, 25. nowembri. Widsemes landmarschals v. Bock tika isgahjuscho tresch- deenu šanēnts no Keisaru Majestētehm.

Roma, 25. nowembri. Veelstīhts Bahwels tilšot schodeen šanēnts no pahwesta.

Brišele 24. nowembri. Schodeen pehž pus- deenas parlamenta ehkā iszēhlahs uguns, kas tilai pulkstēn 10 tika apdsehta. Represen- tantu lambars ar peederigahm blakus ehlahm ir ispostīts. Wairak ugunsdsēhseju tika ee- wainoti un kaķdi saldati esot no kritoscheem muhreem apberti. Zitas ehklas gandrihs nemas naw apskahdetas. Senata ehka pilnigi is- glahbta. Uguns iszēhlahs, kaķ sapulze tureja sawu sehdejumu.

Londone, 24. nowembri. Rihnas waldiba leedsoteēs sawus us Lonkinu sihmejoschos pra- sijumus atpakat nemt.

Geldhemes siraš.

Par firgu sahdšibahm. Meti ween atradiš laitrakstu, kura nebuhš lafams fludinojums par firgu sahdšibahm. Kā gan lai no sagteem atfargatees? Mehš apdroščinajam firgus ar stipreem dšelschu pinekteem, kuhtis ar warenahm atšlehgahm, bet wišš tas neko nekhdš: saglu rolaš lausch dšelschus un durwis, atnem tautas beklam nemanot daišo kumelnu, ar kuru tas daudšreifes bija fawu lihgawinu wišinajis. Bet, waj nu tahš behdas ween ir, ka wairš newar wišinat lihgawinu? Ne, kur nu kreetnais strahdneekš! Kas wilšš wēsumuš? Kas ees pa wagu? Ja, ir grehti, grehti apmeerinat fawu firdi, aismiršt kumelnu un atkal pee jauna tikt! — Kā nu mehš reis waretu atfwabinatees no firgu sagteem, kuri palikuschi pahraf drošchi no ta laika, kur semneekem fahza atnemt plintes? Uš to gan nahfahš grehti atbildet. Warbuht deretu, ka waldbiba isdotu likumu, ka katram firgu ihpafschneekam ja-ufdod pagasta waldbiba: zil winam firgu, zil wezi, kahdas eewehrojamas simes, zil leeli angumā un t. t. Tad nosajitu tahšaf, ka neweenam naw brihwi ne wirkt, neds pahrdot fawu firgu bes no pagasta waldbibas isdotas un apsehgeletas kwihšes pahf sirga isstatu. Sinams, zaur to ari pagastu skrihwereem rastos dandš wairaf darba. Bet waj tad firgu ihpafschneeki buhtu leedšigi, pee skrihweru algahm kahdu grafiti peelikt? Lai apdoma ween, ja ari apfagteem kahdas reifes isdodahš firgus atdabut un saglus apzeetināt, bet zil tad zeli nemakšā, zil pateizibas algas naw jadob atradejam?! — Buhtu gan wehlejams, ka par scho leetu ruhpetoš un raudšitu atturet nabaga semneezinus no nabadsibas, kas teem daudšreifes zaur firgu nosagschanu usbruhš. — Nemšim peemehram: Saimneekam ir 3 firgi. Zaur zaurim winu wehrtiba pastahw 210 rublšs. Schee nu tika nosagti rudeni, pašchā stiprā darba laika. Ko nu eesahkt bes firgu spehka? Mentēs laiks nahf klahš, nekahš wehl naw pagatawotš preekšch pahrdofchanas! Tē nahf rublišš pakaf rubla isdofchanas. — Algadscheem jamakšā 360 r., rentēs 170 rbf., galwas naudas 9 rubl., uguns beedribai Terbatā 30 rbf., kreditei Riga 17 rbf. un preekšch zitahm wajadsibahm 150 rubl. — Tā tad nu 726 rubli bija isdofchanas, bet eenahšchanas tikai 630 rublu. Ko nu eesahkt? Kā truhkumu ispidit? Ar to jaunus firgus eegahdatees? (B.)

Laupijums. 17. nowembri plkst. 1 nakti fuhrmanis Mahrtinsch Sedrowitschš (Nr. 240) darija polizijai sinamu, ka winsch Uhr-Rigas Kalku eelā tizis peenemš no diwi fwešcheem pašafschireem, lai winus nowedot pa 2. Weischu dambi, pahri par pilsehtas ganibahm, uš kara spitali, un tad ganibu widū tizis zaur pašafschireem aplaupits; wini nonehmuschichi schim 1 rbf. 80 kap. Pee tam weens no scha diwi firgeem eekritiš grahwī un noslibzjis. Pašafschiri aishbeguschichi uš kara spitalu pusi. — Kwartalosizeers Salzmanns, kuram schis stahštijums islitahš netizams, ušdewa gorodowojam N. Bluhman (Nr. 63) klauschināt aishbeguschcho pašafschiru pehdas. — Bluhms, netihšichi fatizees ar gorodowoju Nr. Salminu (Nr. 323), dabuja no ta sinat, ka tani pašchā nakti kahds semneekš winam stahštijis, ka schis, brauzot pa ganibahm, tizis no fuhrmana aplaupits, un

ari ušdewis fawu adreši. Behz schis adrešes tika useets semneekš Mahrtinsch Kahrklinsch, kas isteiza, ka schis no lauleem atbrauzis Riga; buhdams kahdā dšehreenu pahrdotawā Kalku eelā, isteizis wehlejumos, braukt uš Jelgawas Uhr-Rigu; tē peedahwajees fuhrmanis Nr. 240, kas tani brihdi atradees tai pašchā dšehreenu pahrdotawā, bet tikai ar to norunu, lai kanjot lihšbraukt ari scha labam draugam, kuru sauza Kahrli. Kahrklinsch bija ar meeru, un tā wini w:š trihš aishbraukuschichi. Behz kahda laika Kahrklinsch atgahdinajis, ka schim esot jabrauz par Daugawu; uš to fuhrmanis atbildejis, ka ilgu laiku esot par fuhrmani un tadeht gan it labi sinaschot, kur jabrauz. Nonahlot ganibu widū, fuhrmanis apturejis firgus, nofahpis no bulas un kopā ar fawu draugu fahkuschichi scho pee rikšles sch nauagt. Kad palaiduschichi wakam, tad atradiš, ka bijuschichi no keschas isnehmuschichi 16 rbf. 70 kap. naudā, nashi un daschabus teesas papirus. — Gedrowitschš un wina draugs Kahrliš Biliams, isklauschinot, gan eesahkumā leedšahš, to darijuschichi, tomehr kad pee Biliama atrada Kahrklina nashi un ari daschas zitas leezibas stipri leezinaja pret wineem, tad abi beidsot atsinahš par wanigeem.

Trichines. Weidsamā laika atrasti zuhkas gata tā nofauktas trichines (trikines). Kad zilweli tahdu zuhkas gatu ehš, tad wini war tikt flimi, ja gata naw pilnigi iswahrita jeb iszepta. Lai waretu pašfargat, lai zilweli nesaflimtu ar trichinehm, tad „Widšemes gubernas awiše“ isfludinati schahdi padomi. 1) Schinkus wajaga, eekam tos schahwē, labi fahlit; bet schahwet tos wajaga 10 deenas no weetas. 2) Zuhkas gatu, lai ta buhtu desās, zifkēds, schinkēds, tikai war ehst, kad ta labi iszepta jeb iswahrita. Ismeliegot israhdišes, ka trichines, kas gata atronahš, miršt, kad gata teel sakarfeta lihš 68 grahdeem siltumā. Kā sinams, ka uhdens wahrahs, tad ir 80 grahdi siltuma. Bet schē ja-eewehro, kad leelus gabalus gatas wahra, tad gata wišzauri til stipri nesaflist, lai trichines nogalinatu, tapehž gata, masakš gabalds fagreesta, stipri jahahra jeb jazep, tad drošchi war zuhkas gatu ehst.

No Bešwaines. Par scha gada pfahwumu un augteem to waru sinot: rudši tika eekulti 9—10, meeschu 12, kweeschu 8, firnu 12 un ausu 15 puhru no puhraweetas. Beštaina laika deht wafarā dandš plawas pee upehm tā tika pahfpluhdinatas, ka muischahm un faimneekem dandš plawas neplautas palikuschas. Wini pehž wairuma labi bij noauguschichi, kaut nu til Rigas kaufmani labas zenas makšatu. — 16. nowembera wafarā pee mums flaidra un flaišta seemela blahšma bij redšama, un otra deenā pirmais sneegš sniga. — e.

Schenbergā, ka „Ztgai f. St. u. L.“ sino, nesen atklatā trahšchanas un aishdofchanas kase, par kuras direktoreem eezelti: apteekneekš M. v. Monkwihš, muischas ihpafschneekš G. Garffš un tirgotajs. J. Undangs.

Uš Wilandes apgabala „W. S.“ dabujis schahdu rakstu. Gandrihš jaw desmit gadus dšihwoju schajā apgabala par semneeku mahjas ihpafschneeku, un tadeht pašistu itin labi schejeenes Zgaunus, winu dšihwi un eeraschas. Wispahrigi waru fajit, ka Zgauni ir toti strahdiga tauta — wišmasal schejeeneeschi ir tahdi. Wini ir ari leeli firgu

mihlotaji un audsinataji; wimu leelatais lepnums ir, kreetni un spehžigi firgi. Zhtee Zgaunu firgi, ja tee naw ar zitahm waišlahm fajaukti, ir pehž auguma pamasi. bet, labi tureti, isturigi, stipri wēsuma wilzeji un tšchalli rikšotaji. Zgaunu firgi, ihpafschichi Wilandes apgabala audsinatees, ir pašihstami un flaweni tahlu ahrpus Zgaunu semes robeschahm. Uš Wilandē notureteem tirgeem fabrauz dandš firgu kuptschu no fwešcheenes un katrā gadā aishwed simteem Zgaunu firgu uš zitureeni. Behdejšs gaddš schē leelā flaitā eeraduschees firgu sagli ir par leelu postu schejeenes firgu audsinatajeem un kawekli semkopibai. Loti dandš firgu top schē nosagti wafarā no ganibahm un seemā isstatkeem, un tikai retam kahdam laimejahš atdabut fawu nosagto firgu. Skahde, to schee blehšichi padara schejeenes semkopjeem, ir leelista.

Semi pee mums Zgauni apstrahdā gaudrihš tāpat kā Latweeschi. Gruntneeki, kuri jaw senati mahjas nopirkuschichi un spehjuschi atfwabinatees no leelahm paradu nastahm, zenschahš wišadi uš preekšchū tapt, prahwahas un glihtakas ehlas usbuhwedami un laukus phhrlahodami. Isglihtotakee semneeku mahju ihpafschneeki jaw sen semkopibas un zitas sinas atmetuschichi nederigās sehwu eeraschas un aishpreedumūs. Schajā sinā dandš palihdšejuschas Zgaunu semkopibas beedribas un kreetni semkopibas raksti no nelaika Jakobsona un ziteem farakšiti. Sche Wilandes aprinkti ween jaw pastahw diwas itin prahwas Zgaunu semkopibas beedribas — weena (wezakā) Wilandē, kurai peeder pašchā fawš dischais beedribas nams, un otra Oberpahles meestā. Zaleezina, ka Zgaunu semkopji faprot wehrtet tahdu beedribu swaru semkopibas sinā un nem pee tahm dšihwu dalibu.

Gluschichi zitadu eespaidu dabu, kad eewehro schejeenes muischu semes un nepahrdotu pagastu mahju rentneeku dšihwi. Masas, pašpishuschas ehlas, wezā semes apstrahdashanas wišse, angstas rentēs, nabadsiba, pat truhžiba — tas ihsumā ir wišš, ko pee schejeenes rentneekem dabu redset. Ir rentneeku firdšini ir gluschichi nodšihiti un panihkuschichi; ihpafschichi rudēds, labibas kulšchanas laika, schē top lopini tā nobendeti, ka schēbli redset, jo kamehr gruntneeki fawšs ehridš peedarbds lut labibu ar skritukeem (rukšem) — turigakee pat ar kulšchanas maschinahm, tamehr rentneezini wišu wafareja labibu lut ar firgeem, tahdā pašchā wiššē, kā eepreekšch dandš gadeem pee Zgaunu semes robeschahm Latweeschi ari mehdsā darit.

Tas noteel tā. Kad peedarba klons pahfklahš ar faufu sewa meteenu, tad uš ta ušwed trihš lihš ischetri firgus (zil nu katrā mahjā to ir, pat pufanguschichus kumelus netaupot), zitu zita aštes galā peeseetu. Preekšchgala sirga pawadu kahds wiššs, meteena widū nostahjees, tura roka un nu, ar pahtagu dšenadams, leel firgeem rikšot pa meteenu ap fewi aplahret, pats weenumehr toti sehni uš wišahm pufehm staigadams, lai firgu kahjas meteenu wišur weenlihšigi aishwenti. Kahda seeweete pa tam ušmet alafsch meteena makas, lai gar seenahm nepaliktu wēfelas wahrpas. Protams, ka tahda weenumehr aplahret rikšofschana pa meteenu, firdšineem toti smaga, un scho labibas kulšchanas wišš teescham war nosaukt par firgu bendejumu.

— Kad meteena wirskahrtu labi smalka fadragata, tad noswihduschos, daudj reis pat putas nodfihotos, un ar rijas putektem noputejuschos sirdsinus iswed ahra paspahne, kur teem eeber file sahdas pelawas, waj ta dehwetos „astes galus“, kuras wehtijot no graudeem atschir, lai noguruschee lopini tos grausch un salst auksta rudena nakti, kamehr no meteena wirskahrtas nohrata salmus un apakschejo kahrtu uskrata tischanganu. Kad tas notis, tad sirdsini teef atkal eewesti un wimu bendeschanas danzis top turpinats. Ta tas noteef pee latra meteena — no pulstien diwpadsmiteem nakti lihds gaismai — kamehr rija iskulta. Nu sirdsinus padfirda un teem dod atkal kaut ko eegraust, kamehr strahdneeki ari notura brofastu. Tad lopimus aissuhds atkal darba rateem preefschu un pahwed no lauka feru preefsch rijas peefehrschanas. Kad tas padarits, tad nabaga sirdsinus isleeta tuhlin atkal waj nu preefsch arschanas, waj brautafschanahm un ziteem rudena darbeem, tilai pusdeenā teem atkauj atkal til ilgi atpuhstees un kaut ko eegraust, kamehr strahdneeki paschi notura pusdeenās maltiti, un tad tos darbina atkal lihds wehlam wafaram. — Ta schaja apgabalā rentneeku sirdsini top dihditi un bendeti wifu rudeni, deenu un nakti. Ka tee schos grubtumus istura, tas noteef tilai tadeht, ka Zgaumu firgu slalai ir loti stipra un isturiga daba. — Kad schos apspeestos rentneezimus wajza, tadeht wini preefsch labibas kulschanas neeegabdā skrituli, zaur lo sirdsineem buhtu daudj weeglaki, tad wini atbild, ka skritulis wineem nederot preefsch kulschanas, tadeht ka wimu peedarbini esot par maseem preefsch scha rihka isleetaschanas un tas fadsenot grandus mihshtajds klonds. Un schee eemefli ir pateefi. Schejeenes rentes mahju riju peedarbi teescham loti masi un tos seemā isleeta par firgu, pat zitu mahj-lopū stakkeem, tadeht ka preefsch tam mahjam naw ihpaschu ehku, un ta tad peedarbi paleef pilditi ar mehfleem gandrihs lihds Zahnu deenai, kamehr tos iswed us papuwes. Pa ihfo laiku — no Zahneem lihds rudenam — no mehflu futraja gluschī ismirzīs klons newar deefgan isschuhit un peezeetet, un tadeht tas pa kufamo laiku ir welgans un mihshtis. (Ir tajds Latwijas apgabalds, kas gar Zgaumu semes robeschahm, fenaki riju peedarbus pa seemu wispahrigi isleetaja par firgu stakkeem un daschā labā tureenes rentes mahjā tas noteef wehl tagad. Dee, kas sawas mahjas nopirufschī, scho nebuschannu, ta Zgaumi, ka Latweefschī, atmetufschī jaw fen.)

Weidsot wehl peeminu, ka mums Wilandes apgabalā pagahjuscha wajara bija loti fwehtiga, kamehr — ka is Zuhfu awises sinojumeem redsu — daschds Latwijas apgabalds ar to nebuht naw meerā. Rudsi un wisa zita labiba mums bija til labi auguse un isdod tahdu bagatu raschu, ka schejeenes maso semkopju sirdis loti preezigi pulst.

J. Schutte.

(Latweefschu semlopis Wilandes apgabalā.)

Zelgawa. Latweefschu draugu beedribas gada fapulze Zelgawā tiks notureta 7. un 8. dezebr. sch. g. museimā. Gesahkums 11½ pulst. preefsch pusdeenās. Zeen. beedribas lozekkus lihds, lai fanahf.

A. Bielensteins,
presidentis.

— Sagli scho ruden' strahda Zelgawā pahdrofchi sawis nedarbus. Neweena nedefa nepa-eet, kur sahdsibas nenotiktu. — Ta nupat atkal issaga Titelmindes baronam v. Behram is stakka diwi dahrgus schkimehrs. Blehschi aishweda firgus — futscheerim dsir-dot; schis teem newarejis skreet pakaf, jo bij eeflodfite istabā. Sagli bij aissehjuschi no ahropufes wina istabas durwis. — Tad nakti us 10. nowembri issaga eerehdnim Gerwiga igam is klehts drabnas un weschu. Sagli bij usplehsufschī klehtij juntu, un tad tant eelapufschī. Nakti us 14. nowembri tam pascham eerehdnim atkal is klehts issaga wairaf waxa trauku. Otrā deenā apzeetinaja 2 wihrus, pee kureem atrada daschas no sagtajahm leetahm. — Tapat ari is Behrendta nama sehtas, ais Annas wahrteem, ar dselsim apfalti rati issagti. Sagli bij pahzehlufschī tos pahri par 7 pehdu augstu sehtu. — Lai waretu stahtees zela leelajahm sahdsibahm, kahds St. lgs „Mit. Ztgā“ dod padomu, lai pawairo waktneeku flaitu. Tas notiktu, kad ihweens nanneeks un ihreneeks Zelgawā dotu sawu artawu. Tad kapitalis zeltos, ar lo waretu nolonet spehzigos, us-tizamos wihrus is strahdneeku instituta „Eks-prefs“ un tos suhtit, lai palihds waktneekem pa naktim apfargat pilsehtu.

Talsi un Talsineeki. Senatne dsihwoja ap Wentas upi fenec Kuhri jeb Kurfi. Wini eedalija sawu walsti 28 nowadds. 14 nowadi bijufschī Wentas upes kreisajā pusē un 14 labajā. Labajā pusē weenam tahdam nowadam bijis wahrds „Talsi.“ 1245. g. Bruneneeku ordens Talsds dibinaja ordena pili. Tagad no minetahs pils naw wairaf atlizees, ka tilai schahda teila: „Pils esot nogrimufi kahdā nakti ar wiseem saweem eedfihwotajem. Tilai mas, flurstenim lihdsig zauruminsch atlizees tant weeta. Pa zauruminu redseti duhmi uslahpjam. Ap-lahrtneeki, gribedami pahreezinates, waj pils-eedfihwotaji wehl pee dsihwibas, nolaidufschī wirwē eeseetu jaunelli pa zaurumu. (Daschi ari stahsta, ka papreefschu maisefukulis nolaihts, kuresch apakschā fanemts no nogrimufschem.) Bet jaunellis atwilhts at-patak mehms un nesinajis neta stahstit. Weigās nolaihta pihle, kura isnahkufi pa semes apakschu esarā. Nu sinkahrigee raudfijufschī ispehtit esara dibinu. Labi peldetaji atradufschī schauschaligus besdibenus un beigās ari leelu, ehkai lihdsigu almeni. Gabalinu no almena useeti dselss wahrti, kwi ar labalo greibeschanu naw bijufschī attafjami. Kahdu puswersti no pils-esara pret seemeteem atronahs Talsumuischas esars. Ubeem esareem pateefibā ari ir besdibenigs dsitums. Scheem diweem dabas kaimineem wajagot latru gadu weenai dsihwibai par upuri krist. Ja nebuhtu ilgaku laiku neweens slihjis, tad sahlot abi schauschaligi un breefmigi kautt. Pehz kautschanas gaidot kahdam zilwekam nahwe. Reis arufschī diwi puifschī Talsumuischas esara turumā. Tē esars sahjis kautt. Weenam no arajeem usnahjis azumirkt tahds dsinulis peldetees, ka atstahjis arkli un dewees uhdeni. Otris gan raudfijis wimu atturet, tas nelihdsjeis. Sknapi eefahjis peldet, tē ari nogrimis. Skautschana tuhdat apstahjufees. Abi esari bijufschī ari fenaf saweenoti zaur brangu upiti, kura tagad aismilufi.

Daschi firngalwji finot wehl to weetu

rahbit, kur zehlufsches ar ploftu pahri. Reis esot atrasts ari sudmalu kalnā gangis ar dselss wahrteem.“

Ka wezais pils jeb kloftera kalns fentscheem jaw preefsch Wahju atnahfchanas bijis eewehrojama weeta, to peerahda mahf-fligi pa-augstinata kalna wirsotne. Sentschi mehdsā sawas pilis taisit us augstahm, stah-wahm weetahm, bet to weetu, kur paschu pili zehla, pa-augstinaja wehl par kahdahm pehdahm zaur semes peerweechannu, waj grahwju rakschannu. Tahds mahf-fligi pa-augstinats, apaksch kaluinsch atronahs ari schē. Ari Andumds atron tahdu paschu. Teila stahsta, ka Talsi bijufschī fenaf ar Rigu weenā leelumā. Pastende bijis pasta nams un Wilkumuischā zeetums (no Wilkumuischas lihds Pastendei ir 6 werstes). Bet kari esot nopostijufschī pilsehtu. Ka kautinsch tē kahdreif bijis, to leezinot leelgabali (dischgabali), kwi farakti leelzelmalā starp Waldegahli un Talseem. Wehlejamis buhtu, issinat, kad un kahdds atgadijumds minetee leelgabali schē attitufschī. Wilkumuischā fenaf, aku rokot, sobini, duntfchi, bifes, weza nauda, firgu nagi un kauli atrasti.

Kahdas 5 werstes no Talseem us wakara puš gulf kr. Talsineeku pagasts. Nij Talsineeku Dselss zeema sahlahs mullains purws, kuresch juhdses 3 garfch. Schis purws firmā fenatne esot bijis wareni dsifsch esars. Bet kahdā deenā tas aifzefojis pa gaisu us juhru, atstahdams ne-augligus muklajus un awotus.

Bet ne-ustlawefimees ilgi pee scha teiku purwja, steigimees atpatak us Talseem, kamehr ne-usnahf naktis, jo Talsineeku basnizās zefsch til nelabi taisits (jafaka labaki, ta wini to nemaf netaisa), ka grubta leeta, kur par deenu isbraukt, kur tad wehl nakti.

Talsu meefstinsch peenemahs beidsamds gadds loti ahreem fofeem tā leelumā, ka kofchumā. Preefsch 30 gadeem meefstinsch nebij pusē til leels, ka tagad. Celas wifur brugetas un lozineem apstahditas. Aprinkafkloā strahda Latwju dehli par skolotajem felmigi un naigi. Wehlejamis til buhtu, ka greeftu ari us firmo pilskalni wairaf wehribas. Schis stahw aismirhts un ne-aplopts. Wezo firmgalwi! Sentschu laikds tu peere-dseji upuru leefmas un Lihgas dseefmas. Senaf seltenites pufschkoja tawus pagalmjus un altarus kronisheem un wainageem, bet tagadejee Kurfu wihri, Latwju dehli tewi aismirht. Nenoflumsti, bet zeri, ka warbuht drih tawus stahwos, ne-uslahpjamōs krasfus pufschkos stahditi lozini un dehstiti krumini, neween tew, bet wiswairaf Talseem pascheem par kofchumu. (B.)

Is Rosenfeldtes (Roschapol) Augsch-Kursemē. No muhsu pagasta mas wehl ir laif-rakhts rakhtis, tapeh3 ari pirmo reisi wehstidams newaru daudj neko labu pastahstit. Gruntneeki Rosenfeldtes pagastā ir gandrihs wifē schejeenes Latweefschī (isnemot reti kahdus, kwi no zitahm Latwijas pufschm schurp atnahkufschī, fewim mahjas par dsimtu eepirfdami), kwi ari zauri jaw war tilt. No dseefaschanas, konzertehm, teatreem, ballehem un bibliotekas meh3 schē it neta nesinam, tee pee mums ir tilpat ka fwefchas semes putni. Krogu preefsch schē stahw pilnds seeddōs, kur fwehtdeenās laudis fapulzejahs un bungo lihds pusnaktei, ka tad ari daschs labš dabu filu degumu un muguru par goda fihmi. Laifrakhtus schē pa kahdam gan lafa,

wiswairaf „Mahjas Weesi,“ Baltijas Wehst-
nefi, „Balfi“ un zitus tautiskas lapas.
Plazanu Zahnis.

Peterburgā. „Wald. Wehstnesis“ isfludina
Wisaugstaku ufasu, zaur kuru top noteikta
pastahwigi turpinajoshahs walfts rente, kopā
par 50 milj. rublu, selta naudā, preefch
walftsbankai nahfoshahs summas nolihdsi-
nahšanas un preefch dselsszetu buhwes darbu
isdewumeem. — Rentēs papiri buhs 125,500,
1000, 1250, 5000 un 10,000 rbl. leelumā,
pee lam 125 rbl. metala naudā teel rehkinati
par 410 Wahzu walftsmarkahm, waj 500
frankeem, waj 240 Holl. guldscheem, waj 20
mahrz. sterlimu. Rentēspapiri doš 6 proz.
anglu, kas pusgadeem, 1. jun. un 1. dez.,
ismafajami. Waldiba patur sew teefibu,
schoš rentēspapirus pehz 10 gadeem par
nominalzenu atpirkt. — Uf scha ufasa pamata,
walftsbanka dara sinamu, ka winai usdots,
eefahft minetahs selta rentēs pahrdoshanu
ne mafal tā par 98 proz. un ka schai pah-
rdoshanai janoteel no 22. nov. lihds 5. dez.,
if katru deemu, walftsbankā un winas kan-
torošs Maslawā, Nigā, Nijewā, Hartowā un
Boku bankā, tapat ari daschās walftsbankas
nodatās. Gemafšas isdaramas: 10 proz.
pee eestahschanahs: 15 pr. — 14. janw.;
15 pr. — 14. febr.; — 15 pr. — 14.
martā; 20 pr. — 14. apr., un 23 pr. —
23 pr. — 14. majā 1884. gadā; bet ari
pilna eemafsa teel peenemta, ar 6 proz. at-
rehkinashanu. No 22. lihds 25. nowembrim
pee eemafscham metala rublis teel aprehkinats
ar 164 kap.; wehslaki zits kurss tiks no-
teikts.

Par isfludinato jauno „selta renti“ pa-
sneedj muhsu deenas awise kahdas smal-
kafas finas. Schihš „selta rentes“ papiri
nesihš gadā 6 procentes selta naudā; tā tad
kreditbiteshm war kurss buht kahds buhdams,
„selta rentes“ ihpaschneeks weenmehd dabuhs
fawas procentes, aprehkinatas pehz selta
naudas kursa. Zil leela starpiba starp selta
un papira naudu, redsams no tam, ka selta
jeb metala rublis teel aprehkinats ar 164
kap. Pee tam scha rentēs pirzejam nahf
labums wehl ari zaur to, ka 100 rublu
weetā winam ja-eemafsa tikai 98 rubli un
ari schee ne wis uf reisi, bet nosazitōs ter-
minōs. Par katru tahdu datas-eemafšajumu
eemafšatajs dabun kwihji, kas wehslak teel
apmaititas pret interim- jeb pagaidu- sishmehm.
Pee latra nahfoshā eemafšajuma top wezā
interim-sihme atprašita un jauna isdota. Pehz
wisas peeteiktahs summas eemafšachanas tiks
isdotas original- jeb ihstahs sihmes. Kas
fawu datas-mafšajumu ne-isdara nosazitā
terminā, pasaudē fawu agrako eemafšajumu
un wina interim-sihmei naw wairš nelahda
špehka. „Selta rentes“ sihmes teel isdotas
uf wahrda, waj bes tahda (au porteur).
Baltijā selta rentēs sihmes dabujamas tikai
Nigas krona bankā un tikai no 22. nowembra
lihds 5. dezembrim. Ja kas tahs gribetu
eemantot, tad lai pasteidsahs to darit schini
laikā.

Maskawa. Kahdam Maskawas adwokatam
nesen atpakal usdewa kahds tirkotajs peedfihf
3000 rbl. leelu wekfeli. Adwokatš pee fewis
lifa nonahft paradneezei, tirkotaja feewai,
un ar labu waudfija islihgt. Wina tam ari
nepretojahs, bet solijahs wekfeli samafsat
terminōs, pee lam ari eefahft ar 100 rbl.
Bet kad adwokatš winai pasneedja wekfeli,

lai uf otras puses peefihmetu nomafšajumu,
winai zitas domas eefchahwahs prahtā, jo
sibena ahtrumā to faburfija un eebahsa mutē.
Taf adwokatš ari bij apkehrigs, ar weenu
roku faterdams pasuhdoshā papira galinu
un ar otru paradneezi fahldams schnaudst.
Tas lihdsēja. Adwokatš papiri dabuja at-
pakal un leetu tad nodewa teefai.

Seemekreetruma-Kreewijā (pee kuras peeder
ari Leischi gubernas) jaunahs teefu eestah-
des atlahtas 20. nowembri. Schi deena
bij tadeht isredseta, ka ta ir jauno teefas
litumu isnahschanas deena, jo schee litumi
isnahza 20. nowembri 1864. Meera teefas
gan sen jaw bij eewestas Seemekreetruma-
Kreewijā (tikween ar to starpibu, ka meera
teefneschi nebij zelami no paschas semes, bet
no waldibas), turpretim zitu, pehz jauneem
teefu litumeem dibinajumu teefu (teefas pa-
latu un apgabala teefu ar swehrinato tee-
fahm) wehl trubka. Scho teefu usdewumus
ispildija daschās wezas eestahdes. Bet tagad
nu Seemekreetruma gubernas eewesta pilna
teefas reforma, tapat tā Leelkreewu guber-
nās. Tā tad teefu reforma, arweenu sti-
prati tuwojahs Baltijas gubernahm. Preefch
schihm, ka sinams, meera teefu litumi no
waldibas isdoti jaw 1880. gadā, bet deht
daschadeem zehlonem meera teefas schē wehl
naw eewestas. Kad pehz senatoru rewifijas
pabeiguma wisas gaidamahs reformas Bal-
tijas gubernas nahks ahtrakeem foteem, ne
kā agrak bij domajams, tad waretu buht,
ka waldiba drihsumā nospreefch ari par
pilnas teefas reformas litumeem. Ja tas
noteel, tad meera teefas laikam netiks fe-
wischki papreefchu eewestas, bet wisa re-
forma nahks weenā reise. Saprotams, ka
reforma tad nahktu drusku wehslaki. Ja
waldiba negribehs eewest wisu pilnu teefas
reformu uf reisi, tad isdotee meera teefu li-
tumi, tā jaw agrak finots, tiks eewesti nah-
foshā (1884.) gadā. Bet ja waldiba gri-
behs eewest wisu pilnu teefas reformu uf
reisi, tad ta waretu nahkt gan ne agraki,
kā 1885. gadā.

Samaras gubernā wehl preefch mas ga-
deem laudis darbojahs deefgan stipri ar ta-
bala kopschānu. Zhpaschi trihs sortes tur
tika audsetas, tā nosauktā Turku, Wahzu un
Kreewu tabaka. Par Turku tabaku toreis
audsetaji dabuja 4—7 rubli pudā, par Wahzu
tabaku 2—3½ rubli, par Kreewu tabaku
1—2 rubli pudā un kad seme bij lehta,
tad sinams pelna bija laba, ihpaschi tahdahm
familijahm, kas pastahweja no wairaf loze-
teem, tā ka newjadseja til pat kā nemas
kalpu jeb algadschu. Wisu gubernas eenah-
kumu no tabaka kopschānas wareja rehkinat
uf wairaf miloneem rublu un tadeht laudis
bij pahrtikuschi un spehja nomafsat fawas
krona nodoshanas kahrtigi un riktigā laikā.
Tagad turpreti seme palifuse daudj dah-
gaka, jo par desetiņu tabaka kopschānai de-
rigas semes jamafsa 60—100 rubli un ta-
tabaka zenas tā nokrituschas, ka par Turku
tabaku wairaf nemafsa, tā tikai 75 kap.
lihds 2 rubl. par pudu, par Wahzu tabaku
80 kap. lihds 1½ rbl. un par Kreewu ta-
baku 40—60 kap. par pudu. Bes tam wehl
pehz jauneem atzises litumeem Kreewu ta-
baks rehkinams atzises sinā lihdsigi machor-
tai, bet naw tahs wehrtis. Zaur to tabaka
kopschāna fahlfuse schai apgabala stipri pa-
nihkt un schihš panihschanas launee angli

jaw redsami nodoshānu parads. Gan
1882. gadā ihpascha kommisija nogahja uf
Peterburgu isluhgtees palihdsibas, bet kuh-
gums palika bes kahda panahkuma. Tadeht
jabihstahs, ka tabaka kopschāna schē tiks pa-
galam atmesta, un tad wehl leelaks postis
klaudfinahs pee durwim. (R.)

Zezeja. Starp zitahm mahju-industrijas
nodatam Drlas un Dulas gubernas peh-
dejōs gads ihpaschi spizu jeb knipefu fabri-
kazija fahlfuse eewehrojami usplaukt. Wis-
wairaf Zezejā un Belewā un scho pilsehtu
aprinkōs feeweetes tagad nodarbojahs ar
spizu pagatawoshānu. Kad un tā pati
pirma darbiba schai sinā modusehs, tas naw
droschi nosalams, tomehr til daudj gan
sinams, kā jaw gadu 10 lihds 15 atpakal
daschās feeweetes ar spizu pagatawoshānu
pelnijuschahs un no schahm tad ari zitas
mahzijuschahs mineto mahfslu, tā la ta ta-
gad palifuse par deefgan wispahrigu fee-
weeschu rolas un pelnas darbu. Kā weegls
un patihkams mahjas darbs, knipeleschāna
schai apgabala tagad til pat no jaunahm,
kā ari wezakahm feeweetehm tā eemibleta,
ka ne ween pilsehtneezes negrib no kaut kahda
greubtaka rolas darba wairš ne ka sinat, bet
ari pat jaw daschās zeemu jaunawas doma,
ka sprigulis un isfapts preefch tahm par
prastu un nepeeflahjigu darba-eerozi. Tomehr
pee wisa ta spizu fabrikazija ne-atmet wis
ne kahdas leelas pelnas, jo tirkotaji nemafsa
par prastakajahm spizu sortehm wairaf tā
tikai 2 lihds 12 kap. arschinā, zaur to meh-
nescha pelna isnahf zaurmehra no 2 lihds
8 rubl. Sinams, atrodahs gan ari daschās
jo isweizigas spizu metejas, kas nopelna, pee
smalkajahm sortehm strahdabamas, lihds 18
rbl. par mehnesi; tomehr tahdu naw wis
daudj. Pee wisprastakajahm sortehm strahda
wiswairaf behrni, 6—7 gadus wezas mei-
tenes, lam wehl schi mahfsla tikai jamah-
zahs. Agrak schahdas spizes schē pagatawoja
til weenigi no lokwilnas wehrpumeem, bet
kad schihš ne-atrada wis daudj pirzeju, tad
pagatawotajas kehrahš pee smalkteem deegeem,
ihpaschi gluminateem, spihdigeem. Bet schē
atkal bij tas launums, ka tahdas spizes pa-
saudeja jaw pee pirmas maifgachanas tā
glumumu, kā ari spihdigumu, palika zaur to
newehrtigas un tadeht tika drihs ween atkal
atmestas. Bes tam wehl ari melnu un raibu
sibnu isleeto spizu pagatawoshānai, ja prezi
buhš buht ihpaschi dahrgai un wehrtigai.
Schahdas spizes preefch masu behrnu gultas
drehbehm p. p. maspilsone Baranikowa bij
pagatawojuse un dahwinaja 1882. gada ru-
deni Keifareenes Majestetei. Ari Maslawas
isstahde tahdas spizes bij redsamas, tomehr
winu taisischāna noteel tikai uf ihpascheem
pastellejumeem, jo tā wispahriga tirkus preze
tahs taf par dahrgahm un tadeht atrod mof
pirzeju. Weena arschina schahdas prezes
mafsa no 1½—2 rbl. Pehz wispahriga
aprehkina ar spizu pagatawoshānu minetōs
apgabalōs nodarbojahs kahdas 12,000 —
13,000 feeweetes un wisas kopā tahs no-
pelna par gadu tā ap 500,000 rubleem, kas
ir deefgan eewehrojama summa, ja apdoma-
jam, ka, pilsehtneezes atrehkinot, leelakā dala
no minetā pulla scho darbu tikai watas
brihschōs ween war strahdat. Pagatawo-
tajas pahrdod fawu darbu tirkotajeem 5—30
arschinu gards gabalōs, kas scho prezi tad
isfahfta uf wisahm Kreewijas malahm. (R.)

Krimas puskala wihnadahrsu ihpafchneeki fahlot, la „Rusl. Kur.“ sino, pamafam at- mest tahdu wihna-stahdu kopschamu, kuru ogas isleeto wihna pagatawofchanai, un stah- dit to weeta tahdas sortes, kuru augti ta- pat ogas teel isfubtiti us ziteem apgabaleem un atrod pa pilnam pirzeju. Scha eeweh- rojuma zehlonz mellejams pa datai ehdamo wihnogu dahrguma, falihsfinot ar tahm, ku- ras wehl ja-istrahda par wihnu, lai atrastu pirzejus. No schahm pehdejahm wihna-dahrsa ihpafchneeks wairaf newar eedfibt, la tikai 1 rubli 20 kop. lihds 1 rubli 30 kop. par pudu, kad tahs isstrahdajis wihna, kur preti bes kahdas isstrahdashanas ehdamas ogas maksfa wismafal 2 rubli pudu. Pee schahs zenu neweenadibas wehl tas nahf klahrt, la wihna-dahrsu ihpafchneeki pa leelakai datai Tatari, kam pehz fawas Mufhameda tizibas naw brihw wihnu ilgatu laiku mahja turet un tadeht tas daschureis japahrdod par latru zenu, ko uspirzeji sola. Scho wihu eeweh- rojot, gandrihs buhtu jabihstahs, la Kreewi- jas wihna-produkzija fahls stipri ween masi- natees un tadeht gan wehlejams, la ari Kreewu paschu kapitalisti peegreestu schai leetai leelaku wehribu, la jaw Maslawas tirgotajs Abrikosows un konditors Ginem darijuschji, cetaisidami Simferopolse fabrikas, kur isstrahda Kreewijas wihnogas daschadde eewahrijumds un zitadas prezis.

Mostowa pee Dona. Tureenes spihkerds us seemu nogulditi lihds 215,000 tschetwertu kweeschu, 90,000 tschetwertu rudsu, 25,000 tschetwertu linschlu, 65,000 tschetwertu meeschu un 45,000 tschetwertu elas augku. Bes tam upes grihwä semä uhdens deht gaida 35 kugi ar wairaf ne la 120,000 tschet- werteem daschadas labibas, kas fuhntama ahr- semes. Ja drihsumä usnahf sala, tad pa seemu tur paleel atpatat lihds 560,000 tschetwertu.

Drenburga. Ap 20. oktobri stary Dren- burgu un Ufa plosijees breefmigs sneega putenis, ta fahzamais burans. Laiks bijis toti jauks, fahle wairaf ne la 20 gradu fultuma; bet kad wehjjeh apweedees us see- mela-rihteem, tad fahzis salt un tif stipri fniigt, la troika tikai foteem eespehjuje will- tees us preekschu. Auka padarijuse leelu fshadi, noplosidama namu juntuus un leelu pulku zuhlu un aitu nosidama fagruwufchäs kuhhtis. Dewini zilweli, kurei fiktä laika deht weegli gehrbufchees bij isgahjuschi strahdat lauka, wairs nefafneegufchi fahdschu un no- falufchi; tas pats ari notizis ar darba wehrscheem. Ufas apgabala tehws us lauka atstahjis 2 puilas, apfargat darba lopus un rihkus. Weens no teem nosalis, bet otrais puika no eemigshanas isglahhts zaur wezu wihru, kas peejahdams tam usfauzis: „Waj ta apfarga lopus?“ Puika ta palizis pee dschwibas, un luhdsis mahiti, Bestitajam un Deewmahtei tuhlin upuret 2 waslawezes.

Mhrsemes sinas.

Wahzija. Wahzu semneeku fapulze Gi- senachas pilsehta pirmdeen tika notureta. Wina bij eeradufchees lihds 500 gruntsih- paschneeku un nomneeku. Ari daschi leel- gruntneeki bij eeradufchees, no kureem weena data nopeetni gahja kopä ar semneekem, bet otra mehginaja nowest fapulzi no ihsta zeka un kaspot kahdeem fewischkeem leelgruntneeku noluhkeem. Bet schee mehginajumi bij weltigi.

Sapulze walbija pilnigs patstahwibas gars, kas zeeti aistahweja semneeku intrefes. Sapulze taisija daschadus spreedumus, zaur kureem tika isfazitas daschas semneeku wa- jadfibas un wehlejanahs. Swarigafas no tahm ir schahdas:

1) Wifur, kur pagastu paschwaldbiba wehl kahrtigi naw eegrosita, jagahda par kahrti- geem pagastu litumeem, kas paplawchina pa- gastu paschwaldbibu un nodod tai semafas laupolizijus darifchanas.

2) Lauku gruntsgabali naw kahdahm fa- mijahm un perfonahm par labu zaur li- tumeem apfargajami no pahrdoschanas un dalifchanas; til mantoschanas jina weetige eeradumi buhtu atstahjami spehka.

3) Waslts usdewums ir, wifur, kur tas til eespehjams, isdalit waslts muifchas ma- falds semes gabalds un isdalit schos sem- neekem.

4) Waldbibai buhtu jadibina widejas lauf- fskolas, kuras pa leelakai datai mahzitu lauf- faimneezibas pamatus.

5) Zelu buhwefchanas un upju regule- shanas jautajumi buhtu zaur jauneem li- tumeem pilnigi isfchirami un isflaidrojami.

6) Jadibina lauffaimneeku kredit-bankas, kas aifdotu masakeem gruntsihpafchneekem wajadfigo nandu preeksch fawu gruntsgabalu laboschanas.

7) Isdoschanas par stempelu papiri un zitahm nodoschanahm pee gruntsgabalu pier- schanas, nomaschanas, dalifchanas u. t. j. pr. buhtu stipri pamafinajamas.

8) Wajag pastahwet kahrtibai, pehz kuras atkauts pahrwehst latru realnastu naudas mafafshana.

9) Wifadu lauzineeku beedribu dibinaschana jaweizina.

10) Katram gruntsihpafchneekam peenah- kabs medibas teesiba us fawas grunts. Medibas likumu pahrgrosijumeem janoteel weenigi ar to noluhku, la lauffaimneeziba un ne wis mediba tiftu apfargata. Wifur ja-eewed peenahkums, aismakfat fshadi, kas zaur sinamu gruntsihpafchneeku un scha lo- peem zitam top padarita.

11) Wifur, kur semneeki wehl kaut kahda atkariga wihse tur semi, ja-eewed swabads semes ihpafchums.

Tahfal fapulze nospreeda, dibinat wis- pahrigu semneeku beedribu, kas ruhpetos par Wahzu semneeku intrefehm, it ihpafchi par wihu patstahwibu pret leelgruntneekem, til- pat faimneezibas, la politifka fina. Sapulze isdewahs deefgan labi un kahrtigi, kaut gan pa laikam walbija par dauds leels trofknis.

Italija. Kahda jauna dahma, Boet jdsse, kas bij pabeiguse augstskolas mahzibu teefu nodaka, gribeja apmetees Turinas pilsehta par adwokati. Wina eesneedja Turinas ad- wolatu korporazijai luhgumu deht usnem- shanas par adwokatu. Adwolatu padome nospreeda, ispidit scho luhgumu, bet waslts prokurors eesneedja pretestibu pret tahdu spreedumu un leeta tika nodota Turinas appellazijas teefai preeksch isfchirshanas. Schi teefa nospreeda, leegt Boet jaunkundsei apstiprinajumu par adwolatu, tadeht la pehz Italeeschu litumeem til wihreeschi warot ee- nent publifkus jeb waslts amatus. Teefa fawds spreeduma isflaidrojumds wehl pee- minejuse, la jaunkundses darboschanahs ar

adwokaturu weegli waretu fagrosit teefas lungu taifnibas juhtas, jo teefas lungi wa- retu padotees jaunkundses flaituma un ko- fetefchanas eespaadam.

Sina. Kawa partija, gribedama panahft pahrfwaru, jaunaka laika pastahwigi usrih- dijuse Kineeschus pret Giropeescheem, pee kam rihditaji naw darijuschi starpibas stary Franzuscheem, Angleem waj ziteem Giropee- scheem. Sinas eesfchejas dakas, kur Giro- peeschi nekad neparahdahs, rihdischana gan mafal ko panahkufe, bet ostas pilsehtas rih- dischanas augli ikdeenas wairaf redjami. Kantona nesen bij isplatita proklamazija gu- bernatora wahrda (kaut gan bes gubernatora finas), kura usajzinaja Kineeschus, lai tee apkaujot sweschineekus. Giropeescheem, kas parahdotees us eelas, laudis beeschi fahgot pakal: „Nolaujeet schos sweschos welnus!“ Formosas fala laudis jaw usbruka kahda Giropeescha namam, nodedsinaja to un grehti eewainoja wina lungu; Gainanas fala tika isplatiti fludinajumi, kurdos Giropeescheem draudeja ar nahwi, ja tee lihds sinamai dee- nai nebhufschot atstahjuschi scho fahu. Futschu pilsehta laudis mehginaja nodedsinat kahdu katolu bafnizu. Gewehrojot tahdus atgadi- jeenus, Anglu waldbiba nosujtijuse us Sinas ostas pilsehtahm kahdus kawa lugus preeksch fawu pawalstneeku apfargafshanas. Ari zitas Giropeeschu waldbibas darot to paschu.

Zaur kahdeem lihdsflekem ir muhsu semkopjeem japazelahs?

Latweeschi semkopji gan jaw paschi buhs nomanijuschji, la pehz tagadejahm laika-pa- gehribahm wajag, ja grib tift zauri, dauds ahtraki, wairaf un labafus rascho- jumus eewahft, un tos eenahzigaki istirgot. Pa pahrlaboteem un pawairroteem zekeem, bagatigi fagahdateem dselsszekeem un zaur paplawchinatu lugofshanu pee mums tagad atsteidsahs labibas-tirgotaji ne ween no Amerikas, Australijas, Wahzijas un zitahm sweschahm semehm, bet ari is muhsu ta dehwetahs Kreewu „melnahs semes.“ Jo lamehr dselsszeli muhs fa- weenojuschi ar plafchajeem melnsemes widu- tscheem, tamehr muhsu semkopji deefgan stipri fajuht scho swehtito semes-strehtu kon- turenzi. Ja nu labibas kopschanas attih- stibu winds apgabalds eewehrojant tikai maf gadu, tad redsam, la ta tur gadu no gada arweemu jo wairaf paplawchinajahs un la tas laiks wairs naw tahlu, kur tagadejo nepilnigo semes-darba eeroifchu weetu eenems twaiku-arklis, un zil leelifli panahkumi tur tad buhs muhsu wahjakeem preti, to waram lehti noprast. — Dauds maf mehs te til waram turetees zaur muhsu labibas ahtraku un labatu pagatawofchanu, leetodami leelaka un derigaki aprehinatä mehra lihmishtus, mechanishtus un kulturtechnishtus lihdselkus.

Wispirms muhsu lauffaimneekem deretu wairaf dotees us to jaw pastahwofcho sem- kopibas beedribu kreetnaku, dabigaku pazelfshanu un us wajadfigu jaunu di- binaschanu.

Zil atklahrti finams, tad fchimbrifscham tahdas semkopibas beedribas jeb ari tilai fa-eimas preeksch masgruntneekem jaw pa- stahw Bidsemä — Ruhjend, Deepas- un Nabasmuischäs, Straupe, Schwel, Smiltene, Rubene, Salazje, Madlina, Sweizeema, Pof-

nends, Mahrsnends un Baltemalē. Kursemē wehl ne-atrodahs ne weena semkopibas beedriba femischki preeksch masgruntneekem.

Semkopju beedribu darbibai par labu deretu lauffaimneekus, kas schim fa-eimahm wehl stahw tablatu, ar kreetnu energiju, ar uffizigu, zaurkerigu prahtu, usajinat, eewest, ar fa-eimu darischanahm eepasistinat un pee libdsdarboschanas peewilkt. Preekschmetus, kas japahrspreesch, wajag eespehjami laikus darit sinamus, lai sapulzes apmellestaji waretu us wimu apstrahdaschanu pareisi fagatawotees. Runaschanai, domu issajischanai, wajag nolikt ne wis juku jutahm, bet pehz kreetnas kahrtibas. Katram wajag atwehlet runat no sawa sehdeka, kur tas libds ar dascheem ziteem, few fahnus sehdooscheem, us to eenehmis droschu weetu. Runaschana no ihpascha katedera daschu labu atbaida un peespeesch klusu zeest, kas zitadi no sawa droscha sehdeka dauds derigus padomus buhtu pasneedis. Katrai semkopibas fa-eimai wajag peekopt semkopibas-biblioteku un lasischanas-galdu. Par wiseem praktiskeem ismehginajumeem, panahkumeem un par wiseem pahrspreedumeem, kas us sapulzes top preekscha zelts, wajag pilnigus protokolus west, kas us katreu nahkoschu sapulzi nolasami; t. i. us katreu nahkoschu fa-eimu ir janolasa beidsamajahs sapulzes protokols. Weidsot wajag gada-sapulzes noturet, us kurahm ihfi ja-atjauwo wisi semkopibas ismehginajumi un panahkumi un ziti beedribas swarigalee notikumi; pahr wijahm leetahm loti deretu, ka semkopibas fa-eimas par ta apgabala sem- un lop-kopschanas preekschschanu, kura lauffaimneeki te sapulzejahs, il gadus pasneegtu wehsturigu pahrslatu.

Buhtu loti wehlejam, ka Wissemē un Kursemē fadotos masgruntneeki kopā us diwu leelu wispahrigu semkopibas-beedribu dibinaschanu preeksch Wissemes un Kursemes. Schim leelakahm, spehjigi preekschschimigakahm beedribahm tad deretu isrihtot istahdes un jaunu semkopibas-rihtu un maschinu ismehginaschanas; iswehlet fewischlas lomijijas preeksch daschu winahm peeteiktu faimneezibas apstahku ismellestahnas un isskaidroschanas; issolit goda-algas preeksch daschu jo swarigu semkopibas jautajumu apstrahdaschanas; ruhpetees par semkopju kreditu pee derigas lauka-rihtu un maschinu eegahdaschanas jeb eepirkschanas; zelt tahdas eestahdes, kurahm ir eespehja, labibu no weseleem apgabaleem ahtraki eewest pilsehta; leelakās pilsehtās atkal peedbalitees pee tahdu magasinu dibinaschanas, kur labibu waretu usglabat — us labakahm tirgus-deenahm.

Wehrigee lasitaji jaw ari atgahbinasees, ka wehl nu pat pa laikraksteem muhsu semkopjeem eewehleja te Rigā zelt magasinu-beedribu, labu jaw reis augschā peemineju. Behz daschu laikrakstu sinahm schis preekschlikums atradis dauds peekriteju, kas dewuschi ir wehl to padomu, scho apnemsechanos saweenot ar semkopibas konsumā beedribas mehrkeem, t. i. wisas semkopibas wajadibas, la darba-rihtus, maschinas, akmenogles, waislas-lopus, skunstigus mehslus u. t. pr. leelumā lehtali un weeglali eepirkt un tad wehlali atkal lehtali pee-ejamā wihse pahrdot. Tahdas beedribas ir zitās no semkopjeem peedshiwotās weetas loti peenehmuschahs, wiswairaf wehl tad, kad tahs no

weselahm semkopibas beedribahm tikuschas pabalstas. Schahdas konsumā sabeedribas nahf loti par labu ne til ween semkopjeem, bet ari fabrikanteem un tirgotajeem; bet tahs pagehr ari loti ruhpihu un lehtu pahrwaldischanu un wimu wadonu usupureschanos, kas teescham ari pee mums netruhts wis.

Zaur augschejahm rindinahm tilahm pamudinati us wispahrigu beedroschanos preeksch lauffaimneezibas wezinaschanas; tagad gibam tuwati peeminet tos preekschmetus, ap kureem muhsu semkopjeem turpmal wjadsetu jo ruhpihaki un apsinigaki grositees un tos ar wifu usjhtibu un spehtu koft.

Masgruntneeku manta, un libds ar to wimu credits, stipri pazeltos zaur kahrtigas moderneezibas kopschānu. Noluhojotees us labas moerneezibas pagehrejumeem, t. i. ka moderneeziba til tad war buht augliga un pastahwiga, kad ta no wijahm peenahzigahm pusehm til pilnigi zil eespehjams, war tapt kofta; kad war tapt peeklahjigi gahdats par gowju-tureschānu un baribas audsinaschānu; un kad war apgahdat te derigas eetaises un eegahdatees daschadus rihkus; un kad schahda moderneeziba tad sawus raschojumus dsenahs ahtri un wehrtigi isdot, jawehlejahs, lai semkopji tos teescham reis isskatitu la ispidamus un preeksch wisas lauffaimneezibas loti wezinajoschus. Un bes schaubischanas waram leezinat — la jaw peerahdijuschi dauds peedshiwajumi kreetnās faimneezibas — ka moderneeziba ir ihsti deriga pee wisas plashahs semkopibas palustinaschānas — libds pat pamatam. Zaur modereschānu atwerahs jauns kreetns pelnas-awots, kas pee tam wehl lopu-kopschānu wezinadams, zet tabstakus eenahkumus ari no schis puses, un tad ari eedabu to jauko panahkumu, ka laukeem krahjahs mehpli, kas no leela swara ne til ween pehz sawa eeschkliga labuma, bet ari pehz sawa leelata daudsuma. Wiszaur pasistamais „Kursemes sweests“ muhs jaw atgahdina us moderneezibas labu eegribu un sahktumu Kursemē, un zeresim, ka Kursemneeki jo projam luhkos sawu slawu ne wis masinat, bet jo wairaf zelt zaur kreetnaku fanemsechanos — us wehl jo pilnigaku un isdewigaku moderneezibu.

It la zaur augschā minetahs kahrtigahs moderneezibas dsichānu — pee leelakahm eenemsechanahm — ne ween lopu-kopschāna taptu wairaf pazelta bet ari lauku eenahkumi pawairoti; ta atkal zaur ptawu turpmaku kopschānu nahktu pee leelakeem panahkumeem. — Tagad, kur zeti labaki uskofti, dselstzeli buhweti; kur pilsehtu eedshiwotaju pawairojees skaits pehz seenu wairaf prasa, lauffaimneekem loti der dotees us leelaku, eenahzigaku seenu tirgofschānu; un ir ari seens sawā zenā tagad wairaf pazehlees. Par seenu tagad warehs, la rahdahs, alash labu naudu eenemt, kad to til ween ahtri un labi plautu eewedihš preeksch pahrdoschānas; warehs ari it lehti aprehinat, waj naw labaki seenu pahrdot, un par to te til labi panahktu eenahkumu preeksch lopeem nopirkt zitu lehtaku un wehl derigaku baribu, la par peem. elas-rauschus u. z., kas nu loti isplatijuschees par teescham semakahm zenahm.

Zeenijami semkopji, sawu rakstu newaru schoreis zitadi beigt, la ween ar scheem wahr-

deem: „Noluhojatees ne-apnikuschi us sawu labumu, — atdarat alash sawas azis; zitadi Zums buhs ja-ardara — maks!“

Bertrama Kahrli.

Magasinu beedribas leetā.

Magasinu beedribas leetā man gan zaur wehstulehm, gan zaur mutes wahrdeem isfazitas daschadas wehlechanahs un domas, kuras publikai sinamas darit turu par sawu peenahkumu.

Wispirms waru ar preeku sinot, la preekschlikums, dibinat magazinu beedribu, atradis dauds bedfigus peekritejus; bet daudsi no scheem zeen. kungeem wehlahs isplatit magazinu beedribas darba lauku dauds plashaki, ne la es to biju domajis, un proti schahdā sinā:

1) Magazinū beedriba lai usnemtōs wiņā nogulditu pretschu pahrdoschānu, un

2) Magazinū beedriba lai usnemtōs apgahdat lauzineekus ar wineem wajadigahm prezhem, it ihpaschi ar tahdahm, kuru wehrtibu noswehrt lauzineekam naw weegli eespehjams.

Pasinodams zeen. publikai schos wehlejumos, peeminu no sawas puses wehl to, ka augsta waldbiba schim brisicham ruhpiho darbojahs ap nodomu, gahdat par publiku magazinu zelschānu kreenija, un ap likumu pamata lisschānu schahdahm magazinahm. Waldbibai schim brisicham stahw ari preekschā preekschlikums no kahdeem kreeniu, Franzuschu un Amerikaneeschu kapitalisteem, kas wehlahs dibinat magazinu beedribu ar 25 miljoneem rubtu pamata kapitāla. Tapehz deretu nogaidit, kamehr waldbiba nahf pee gala spreedumeem.

Weidsot sinaju teem, kas wehlahs sinas pahr magazinu beedribahm ahrsemes, la drisumā buhs „Walsi“ lasams raksts pahr publikahm magazinahm. Chr. Berg.

Gala-norekhs pa naudas lasischanahm preeksch Luterā kapitāla.

I. Naudas lasischanas Rigā:					
Lasischanas mēta.	Amartala presidenti.	Postaji skaiti.	Amartala cecchūmā.	Rēp.	
1. pilf. bakā 1. kwart., apr. siskals Th. Berents.		15	1387	70	rbf. kop.
2. kwartali, kameralpalatas presib. barons Kampenbauzen		15	1026	83	
2. pilf. bakā 1. kwart., sekretars A. v. Villebois.		11	1150	—	
2. kwart., rahstlunge C. v. Bidart.		10	1199	12	
Bitadēl: Palkowneks barons Hegkül.		2	45	—	
				4808	68

Peterburgas Ahr-Rigā:					
1. kwart., Dr. v. Gutzeit.		23	721	35	
2. Bejafajs G. Rents.		32	3267	95	
3. Rahstl. G. Burhard.		17	1402	38	
4. Aptel. N. Kiefeferigto.		20	386	37	
				5778	08

Maslawas Ahr-Rigā:					
1. kwart., ihstems rahstkrachts P. v. Schwanenberg.		8	488	94	
2. kwart., pilsehtas weetneeks Rud. Kerfowius.		19	355	45	
3. kwart., redaktors Wiktor Wittschewsky.		17	176	48	
4. kwart., adwolais Dr. Rob. Būngner.		31	479	66	
5. kwart., rahstlunge Aug. Sollandter.		32	140	15	
				1637	46

Zelgawas Ahr-Rigā:					
1. kwart., adwolais D. Bleck.		15	228	08	
2. laufm. N. Schleich.		43	530	20	
3. dselstzeli, darb. rihl. direktors J. Pander.		17	577	57	
				1335	94

Zehsim un to apgabalam par sian,

ka „**Mahjas Wees**“ 1884. gadam warchs apstellet Boris Peterson lga „**Stuhra bode**“ un to turpat sanemt ka ari pa pasti list issuhit. Topat ari tur warchs sludinajums preeksch „**Mahjas Weesa**“ nodot.

Ar augtzeenibu

Ernst Plates,

„**Mahjas Weesa**“ ihpafchneets un atbildschais redaktors.

Pilschtoas pahrwalde.

Rigas pilschtoas ekonomijas-pahrwalde wisem par ewehrochšanu siao, la weetas preeksch seemas-swehtu boschu uszelschanas radstuscha-plazi preeksch nahloscha seemas-swehtu tregus taps isrentetas peektdein, 2. dezembri un sefidein, 3. dezembri starp plsti. 9 un 11 pr. puob. ekonomijas-pahrwaldes sanzleja, leclaja Rehnin-eela Nr. 5.

Riga, 24. nowembri 1883
Nr. 2844.

Muhrneeks D. Legsdiaich

top lubgts, lai fawu ihpafschumu sanemtu Majoros ree **A. Grefca.**

Uf 24. aprili 1884 top metlets

faimneezibas - usraugs.

Peetrischanahs jaur raltu ir jasubta Inzeema muischoas-pahrwaldei p. Straupes (Koop) stanz.

Gumi sneega sabbatas, gumi kaschotfabbatas, gumi galoschas no wislabala Peterburgas fabrikata par ihpafchi lehteem zeneem, wilnainus deegus preeksch abischanas, baltus, farlanus, pulestus par 85 lap. mahzina, tihrwilnainu plischu preeksch medteku garneschanas par 150, 175, 250 un 300 lap. ol., melnu tihrwilnainu kaschimiru (tihbetu), wislabatas fortes, 2 ol. plats, par 50 lap. ol., mehbeku damastu, 1/2 ol. plats, 18 lap. ol., beefu Anglu ripsu preeksch leitahm, wisas pehrwes, 1/2 ol. plats, par 17 lap. ol., pusandeklus, wislabatas fortes preeksch kreleem un palogem 12 ol. par 1 rbl., wislabato Peterburgas beefo perki preeksch bruntschem, bilsedm un lamsoleem, 1/2 ol. plats, 9 ol. par 1 rbl. (schis perkis malfaja agrasti 7 ol. par 1 rbl.), tihru linn smalkus audeklus preeksch kreleem, 1/2 ol. plats, 14 lap. ol. tihru linn leschas-lafatinus 95, 100 un 110 lap. par puobuzi, jaunas puswilnainas kleitu drabnas leclā iswehle par 10, 11, 12, 13, 14 un 15 lap. olekts.

Prowes no prejem teel atlaistās. Vihds seemas-swehtseem teel wisas prezes par ihpafchi seminateem zeneem pahrdotas.

P. Verchendorff,

Kalku- un Schluhnu-eelu stuhri Nr. 13.

Louis Lundmann un beedra

wihnu-pagrabs

Kalku- un Wall-eelu stuhri Nr. 2.

peedahwa bej wisahm ahrsemju wihnu sortehm u. t. pr., ari wisadus labus un lehtus

Kreewijas wihnus, par kureem tirtogajem us lauleem ir jamalfā lehta patentēs nodoschana. Mums ari tagad, tamdeht la isrewees toti lehti eepirt, ir no scha laila fahfot eespehjams pahrdot lehtu rumu pa 55 un konjaku pa 75 kap. pudeli.

Atkalpahrdeweji dabu pelnas teesu lehtaki.

Mogulditawas atrodahs:

- Zelgawa . . . . . pee F. A. Klein lga.
- Leepaja . . . . . " S. Kurschewit lga.
- Zehrpata . . . . . " A. W. Masing lga.
- Kewelē . . . . . " W. Demin lga.

res atwehlets. Riga, 25. nowembri 1883.

Drulats un dabujams pee blischu- un grabmatu-drulataja un burtu-lehjeja Ernst Plates. Riga pee Pehtera basnijas.

A. Danziger

twaiika-pehrwetawa, drukatawa un kimiska masgaschanas cetaise

Riga.

Wisas fortes pusanahna, tihra nahna, wilnaina u. t. pr. top pa wislehtafahm zenahm wisas frabsas ihni frabsotas, presetas, degadetas un weltas.

Preeksch drehbju, lakatu, serwietu, apafschwahrfku, gultas-deku u. t. pr. apdrukaschanas peedahwaju wisjaunakos musturus.

Wisas drehbjes kungeem un dahmahm top ne-isahrditas kimiski masgatas un frabsotas, ari ja tabs buhtu uf wates.

Peenemschanas weetas:

Ceksch-Riga: Skahrnu-eela Nr. 2, pretim maseem skahrneem (luhdsu, lai scho adresi pilnigi ewehro, tamdeht ka tublit blafus atrodahs tahds pats weikals).

Peterb. preekschpilschtoa: Kalku-eela Nr. 13, Zietemana nama, pretim Sauder Martinsonam;

leclaja Aleksander-eela Nr. 13;

Meera-eela Nr. 14a, (fabrika).

Rehfisi: leclaja eela, Mora nama, blafus Mora bodei.

Kukuma: pee tigrus Nr. 1.

Saldū: pee Julius Isaaksohna.

Skroders Jehkabs Lahzis

(peederigs pee Dsol pagasta, Diklu dr.) teel ar scho usajinatā nelamejot un weklatais 6. dezembri sch. g. deht lezibas ceksch Z. Purweet subdibās pret Z. Kuhnu, pee Diklu pagasta teefas pretiisees.

Wisas zeenias pilschtu un semju poliziju waldees teel laipni lubgts, tur mineto skroderi Lahzi atrastu, tam pafscham peetobinat, scho usajinaschānu ispidit.

Diklu pagasta teefā, 17. nowembri 1883. Nr. 370.

Preekschsehdetajē: Z. Braštinsch.

Pahrdodami ir: 2 kungu kaschoti (1 jauns), 1 kungu duhn-paletos, wif trihs ar bebra-kraghahm, weena ofcha bufete, 1 ehdamo-galds un 1 grabmatu-plaukto — Nikolai-eela Nr. 18, sehta 1 treti augschā. Apstait war no pulstēn 10—3 deenā.

Bischu muisch. Daniela beede.

Teem beedreem par sian, las wehl fawas mehnescha malfas naw schini gada pilnigi eemalfajusch, tiks til libds 18. dezembrim preti nemtas.

Preekschneeziba.

A. Th. Thiejs'a

Anglu magazine

Riga, Kalku- un Wall-eelu stuhri un Peterb. ahrpils. Kalku-eela Nr. 26, blafus Sarina cebraufschanas weetai,

peedahwa wisem lauzineeleem, luri fawas wajasibās repeht Riga, pa wislehtafahm zenahm un apgalwoschanas-sihmi ihodot:

Wislabatos Anglu

sahgus, wihlus, raschwihlus, kalcju-latas, sskuhwiflus, flupes, kaltus un chweln-dselschus u. t. pr.

Rewolwerus, pistoles, patronas.

Wisus mijina-fabrikatus,

la: swannos, pletihferus, besmerus, meeferus, krahnus u. t. pr.

Leeta-tehrauda lahpsas,

musikaliznos

stihu, puhshamos un sitamos-instrumentus.

Zabafu

pahrdod pa fabrikas zenahm un

petroleju

pa paseminatahm zenahm

Karl Newermann un beedris pee Jaunem wahtseem sem waka.

leclaja Rastlawas-eela Nr. 153 ir isihrejama

bode ar tehjas-namu.

3. Japeprafa turpat pee faimneela Trussowa.

Schaujamus-

rihtus:

Ween- un dubulstobru sintes, pistoles, weenlabrshus un smalkus rewolwerus un turklat wajadigos schaujamo-rihts peederimus, galda, labatas- un spaltu-naschus, weenlabrshas un smalkas ehdamas- un tehkarotes, mijina besmerus, swaru-schaltus un swaru bumbas, wifus buhwes-afkalumus, harmonikas ar noschu-grahmatahm preeksch eemahjischanahs, wifoles un peederimus, Anglu un frantschu amatneeku-rihts preeksch dischereem, zimermaneem, muzeneeem, sedleneeem, turpneeem, skroderoem, atlehdneeeem, klempneem u. t. pr. wislabatahs fortes ar apgalwoschānu peedahwa pa lehtahm zenahm

G. Schönfeldta

tehrauda- un sifku-pretschu pahrdotama leelumā, leclaja Sinder-eela Nr. 12.

Mahja

ar 10 pubraweetahm atamas semes, Rigas twumā, ir sem labem nollogumeem pahrdodama. Turwafas sinas ihod Dopner lgs, us Kurmanow dambja Nr. 16, Riga.

30 rbl. pateizibas-algas.

24. nowembra wafarā ir mums Aleksandro-wahrtu twumā nosafos tumschibrhno sirs libds ar wesumu-ragawahm, kuras ar-rabads papibri un wisadus zitas leetas, un tas, las mums palihds sagumu dabut rola, dabu augschjo pateizibas-algu.

Rigas akziju-papihru-fabrika, leclaja Bruhwer-eela Nr. 6.

Ro polizijas atwehlets.